

מראי מקומות - יבמות

נז:

א. יש חופה לפסולות וכו'

ע' תוס' שפי' בדעת רש"י דרב ושמואל נח' אליבא דר' הונא דס"ל דחופה קונה אפי' בלא קידושין, והמח' היא אם חופה עדיפא משאר מיני קידושין, דקרובה לביאה היא, ובזה נח', אם עדיפא משאר מיני קידושין או לא. אבל הריטב"א כ' בדעת רש"י דס"ל דגמרון אליבא דהלכתא דחופה אינה קונה, ובאמת "שאינן לו באשה זו שום קנין, אלא שהכניסה לחופה וזימנה עצמה לביאה פסולה, וחשיב רב ככניסת בעולה למפסלה לתרומה מפני כניסה זו". וכן ע' בקרן אורה שנקט בדעת רש"י דחופה גרידא לא מהני, ולענין פסול גרידא הוא דפליגי. אמנם הוסיף דמבואר בהמשך הסוגיא דנח' גם בחופה לפסולות אחר קידושין, דלשמואל דס"ל אין חופה לפסולות, היינו אפי' אחר קידושין, דבכשרות יש חופה, בפסולות אין חופה. ויוצא דפליגי בתרתו, רב ס"ל דיש חופה לפסולות, ואפי' בלא קידושין, ושמואל ס"ל דאין חופה לפסולות, ואפי' אחר קידושין. וע' בקר"א שנתקשה בזה, מהכ"ת דנח' בתרתו.

וע' מה שהק' תוס' על רש"י, דלדבריו סוגיין היא שלא אליבא דהלכתא, דהא קיי"ל דחופה אינה קונה, ועוד קושיות. ולכן פי' בשם ר"ת דמה דאמר' יש חופה לפסולות, היינו בחופה שאחר קידושין, והנדון הוא, האם אמר' דכמו דחופה דכשרות הוי כמו ביאה לענין דאם נתאלמנה או נתגרשה, פסולות לתרומה, א"כ ה"ה בחופה לפסולות הדין כן, או דלמא אין חופה לפסולות,

והוי כנתאלמנו ונתגרשו מן האירוסין, דכשרות, ואף לר"מ אין החופה עושה כלום לאוסרה טפי (ע' מהרש"א).

ב. אמר רמי בר חמא יש חופה לפסולות באנו למח' ר"מ וכו'

הק' הגר"ד פוברסקי (בשיעוריו אות צ"ד), אי אמר' דהיסוד של חופה פסולה הוא משום דהוי כמו שנבעלה [ונכמו שפי' הריטב"א בשם רש"י], א"כ מה מדמה לה כלל למח' דמתני', דהתם הוי רק מחמת הקנין דמשתמרת לביאה פסולה דאח"כ, ולא משום דהוי כנבעלה. וביאה, דבאמת כל הדין דיש חופה לפסולות מיוסד על הא דמשתמרת היא לביאה פסולה במציאות. וביאה דהדין דמשתמרת לביאה פסולה נפסלת מאכילת תרומה, היינו דנפסלה ע"י הקנין שקנוי' לאדם פסול. וא"כ, דוקא לר' מאיר שייך לומר שנאמר שיש חופה לפסולות, דרק לדידי' אי' קנין של משתמרת לביאה פסולה לענין פסול תרומה. אבל לר"א ור"ש, דלא ס"ל להא דמשתמרת לביאה פסולה, דאין שייך קנין זה של משתמרת לביאה פסולה לענין פסול תרומה, א"כ ממילא פשוט שאין שייך הדין חופה לפסולות כלל [וע' בדבריו לעיל (אות ס"ד)] שתי' על דרך זה קו' הקרן אורה שהבאנו בסוף נו: דמה ענין הק"ו שאמר ר' מאיר מקדושי רשות להא דמשתמרת לביאה פסולה, וכ' שם דכיון שגם משתמרת לביאה פסולה הוא ענין של קנין, ולא סתם במציאות שעומדת לביאה פסולה, ממילא שייך בזה ג"כ להק"ו, ע"ש לביאורו].